

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/354/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311201405
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5311201405.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci navrhovateľa: L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., ul. L. č. XXXX/XX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou Q. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., ul. L. č. XXXX/XX, proti otcovi ako osobe podľa návrhu povinnej platiť výživné: Ing. J. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale N., ul. L. č. XXXX/XX, toho času S., P. č. XX, o zvýšení výživného, o odvolaní navrhovateľa a otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/38/2011-271 zo dňa 16. decembra 2016, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., III., IV a V. z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo výroku II., ktorým vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol v časti o zvýšenie výživné za obdobie od 28.05.2013 do 30.11.2013, rozsudok okresného súdu v tejto časti z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Vo výroku II., ktorým vo zvyšku súd návrh navrhovateľka zamietol v časti o zvýšenie výživného za obdobie od 01.12.2013 do 31.12.2013, zostáva rozsudok okresného súdu v tejto časti n e d o t k n u t ý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 10C/38/2011-271 zo dňa 16.12.2016 zvýšil vyživovaciu povinnosť Ing. J. L., nar. XX.XX.XXXX na navrhovateľa L. L., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 49,79 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne, počnúc od 02.07.2012 do 27.05.2013, ktoré výživné je Ing. J. L., nar. XX.XX.XXXX povinný platiť k rukám navrhovateľa vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred (výrok I.). Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol (výrok II.). Zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 8C/59/2003-323 zo dňa 19.11.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/144/2010 zo dňa 30.06.2010 (výrok III.). Zameškané výživné za obdobie od 02.07.2012 do 27.05.2013 spolu v sume 1.084,11 eur Ing. J. L., nar. XX.XX.XXXX umožnil splácať v splátkach vo výške 30 eur mesačne k rukám navrhovateľa vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc od právoplatnosti rozsudku pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich (výrok IV.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.).

Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom došlým súdu dňa 28.02.2011, sa navrhovateľ domáhal voči otcovi určenia výživného od 20.02.2011 vo výške 100 eur mesačne na tom skutkovom základe, že dosiahol vek 18 rokov (19.02.2011) a je študentom Strednej odbornej školy v Kysuckom Novom Meste v dôsledku čoho sa pripravuje na svoje povolanie a vyživovaciu povinnosť si voči nemu plní iba matka. Výdavky vyčíslil na celkovú sumu 100 eur mesačne. Podaním doručeným súdu 21.11.2014 ich vyčíslil na celkovú sumu 170 eur. Uznesením sp. zn. 10C/38/2011 zo dňa 16.12.2016 súd pripustil zmenu rozsudobného návrhu v časti návrhu na zvýšenie výživného za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2013 vo výške 150 eur mesačne.

V súdenom prípade bolo naposledy rozhodované o výživnom rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 5P/247/2010-46 zo dňa 29.11.2010, ktorý súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol z dôvodu krátkosti času, ktorý uplynul od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 8C/59/2003-323 zo dňa 19.11.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/144/2010 zo dňa 30.06.2010, ktorými rozhodnutiami bola určená vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľovi za obdobie od 09.03.2004 do 18.02.2007 vo výške 33,19 eur mesačne a od 19.02.2007 naďalej vo výške 49,79 eur mesačne. V čase vyhlásenia oboch týchto rozhodnutí už navrhovateľ navštevoval Strednú odbornú školu strojnícku v Kysuckom Novom Meste. Do školy dochádzal, s čím mal zvýšené náklady na cestovné. Zároveň nástupom na strednú školu sa mu zvýšili i náklady na štúdium. Otec v čase týchto rozhodnutí bol evidovaný ako nezamestnaný. Dňom 30.04.2009 bol s otcom ukončený pracovný pomer pre nadbytočnosť. Od 01.12.2009 bol otcovi vyplácaný peňažný príspevok za opatrovanie vo výške 192,94 eur a od júla 2010 vo výške 169,08 eur naďalej. Matka v čase vyhlásenia týchto rozhodnutí bola zamestnaná na Všeobecnej zdravotnej poisťovni. V čase začatia daného súdneho konania bol navrhovateľ naďalej študentom Strednej odbornej školy strojníckej v Kysuckom Novom Meste. Podľa potvrdenia školy bol navrhovateľ študentom uvedenej strednej školy v období od 01.09.2008 do 27.05.2013, kedy štúdium ukončil maturitnou skúškou. V uvedenom období mal navrhovateľ naďalej zvýšené výdavky spojené so štúdiom na zakupovanie základných študijných potrieb a pomôcok, náklady na cestovné z miesta bydliska do miesta štúdia, ako aj náklady na mimoškolské aktivity (florbal, futbal, posilňovanie a s tým spojené náklady na zakupovanie iontových nápojov). Mal tiež náklady na zakupovanie vitamínov v súvislosti so zranením, ktoré utrpel, ako aj náklady na základné životné potreby (stravu, bývanie, hygienické potreby, oblečenie, obuv, základnú zdravotnú starostlivosť a pod.). V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol navrhovateľ evidovaný v čase od 30.08.2013 do 04.12.2013. Dňom 05.12.2013 bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nástupu do zamestnania. Otec navrhovateľa bol od posledného rozhodovania súdu o výživnom vedený naďalej v evidencii uchádzačov o zamestnanie, a to až do dňa 02.07.2012, kedy bol z evidencie vyradený z dôvodu nástupu do zamestnania. Zároveň v období od 01.08.2010 do 31.12.2011 bol otec uznaný za osobu v hmotnej núdzi a bol poberateľom dávky a príspevkov v hmotnej núdzi. Od 03.07.2012 bol zamestnaný v spoločnosti FCP-SK, s. r. o. s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 759,20 eur v roku 2012, vo výške 786,35 eur v roku 2013 a za obdobie od 01.01.2014 do 30.04.2014 vo výške 787,07 eur. Od 24.03.2015 je otec opätovne zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Je mu tiež priznaný invalidný dôchodok z Českej republiky i Slovenskej republiky. Matka navrhovateľa od posledného rozhodovania o výživnom je naďalej zamestnaná na Všeobecnej zdravotnej poisťovni. Porovnaním takto preukázaných pomerov na strane navrhovateľa a jeho rodičov, ktorí sú povinní podieľať sa na jeho výžive až do času, kým navrhovateľ nezískal schopnosť samostatne sa živiť, mal súd na strane otca preukázanú podstatnú zmenu pomerov počnúc od 02.07.2012 v dôsledku ukončenia evidencie otca v evidencii nezamestnaných a následného zamestnania. Zamestnaním sa otec získal pravidelne sa opakujúci príjem vo vyššie uvedenej priemernej výške. Zároveň podľa názoru súdu zmena pomerov nastala aj na strane navrhovateľa, kedy u dospelého mladého muža sú výdavky či už na stravu, oblečenie, obuv, spoločenské a kultúrne vyžitie vyššie než je to u maloletého dieťaťa. U navrhovateľa súd tiež prihliadal na to, že dňa 27.05.2013 ukončil maturitnou skúškou štúdium na strednej škole a ďalej v štúdiu na vysokej škole nepokračoval. Ukončením štúdia na strednej škole navrhovateľ získal schopnosť samostatne sa živiť, ktorá okolnosť je zásadná pre vyživovaciu povinnosť rodičov k nemu. Za uvedené obdobie od 02.07.2012 do 27.05.2013 bol preto podľa názoru súdu návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného dôvodný, nakoľko dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a otec svojím zamestnaním si zvýšil svoju životnú úroveň. Pokiaľ ide o výšku výživného navrhovateľ pôvodným návrhom žiadal výživné v sume 100 eur, následne v dôsledku predbežného právneho názoru vysloveného súdom predložil úpravu návrhu, ktorým sa domáhal za obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2013 výživného vo výške 150 eur mesačne. Súd, keďže výživné má zodpovedať odôvodneným potrebám oprávneného z výživného a zároveň jeho výška má byť aj v schopnostiach a možnostiach povinného z výživného, s prihliadnutím k vyššie opísaným pomerom na strane navrhovateľa i jeho rodičov, dospel k záveru, že výživné za uvedené obdobie od 02.07.2012 do 27.05.2013 v sume 100 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám navrhovateľa z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, plneniu študijných povinností, voľnočasovým aktivitám i uspokojovaniu jeho základných životných potrieb. Ako už bolo uvedené vyššie navrhovateľ v uvedenom období mal naďalej náklady spojené so štúdiom, cestovné do školy a zároveň z hľadiska jeho veku, keďže je plnoletý, má vyššie výdavky aj na voľno-časové aktivity než tomu bolo v čase posledného rozhodovania súdu, kedy bol maloletým, ako aj náklady na základné životné potreby (strava, oblečenie, obuv), ktoré náklady sú u plnoletej osoby vyššie než u maloletého dieťaťa. Mal náklady aj na uspokojovanie svojej základnej

potreby bývať. Táto suma výživného vo výške 100 eur mesačne za uvedené obdobie je podľa názoru súdu i v schopnostiach a možnostiach otca, ktorý bol v uvedenom období zamestnaný, zo zamestnania dosahoval pravidelný príjem vo výške viac ako 750 eur mesačne v čistom a v spoločnej domácnosti v uvedenom období s ním žila okrem syna D. aj jeho matka, ktorá mala tiež povinnosť podieľať sa na úhrade nákladov spojených s chodom domácnosti. Pokiaľ otec poukazoval na to, že s ním žil v spoločnej domácnosti plnoletý syn D., ktorý bol nezamestnaný, súd na túto obranu prihliadať nemohol. Otec u syna D. nepreukázal prekážky brániace mu samostatne sa živiť (napríklad štúdium alebo napr. zdravotné prekážky a pod.). Nemôže ísť preto na ujmu navrhovateľa, ktorý sa v uvedenom čase pripravoval na svoje budúce povolanie, v dôsledku čoho nebol schopný sám sa živiť, to, že ďalšie plnoleté dieťa otca bolo nezamestnané. Vo zvyšku uplatneného nároku na zvýšenie výživného za uvedené obdobie presahujúceho sumu 100 eur súd návrh navrhovateľa zamietol.

S prihliadnutím k ustanoveniu § 77 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ďalej len „Zákona o rodine“ možno výživné na plnoletú osobu priznať najskôr od začatia súdneho konania. V danom prípade sa navrhovateľ domáhal zvýšenia výživného od 20.02.2011. Keďže navrhovateľ návrh na zvýšenie výživného podával už ako plnoletá osoba a súdne konanie podľa prezenčnej pečiatky začalo dňa 28.02.2011, bol súd nútený návrh navrhovateľa z uvedených dôvodov za obdobie od 20.02.2011 do 27.02.2011 zamietnuť.

Súd zamietol i návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného za obdobie od 28.02.2011 do 01.07.2012. V súdnom prípade z vykonaného dokazovania mal preukázané, že otec bol až do dňa 02.07.2012 nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a zároveň v období od 01.08.2010 do 31.12.2011 bol osobou v hmotnej núdzi. U otca sa v období od podania návrhu na zvýšenie výživného do 02.07.2012 pomery oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom nezmenili. Ako osoba nezamestnaná, evidovaná a zároveň do 31.12.2011 i osoba spĺňajúca status osoby v hmotnej núdzi nebolo v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu navrhovateľa vyšším výživným, hoci nepochybne potreby navrhovateľa by si vyššie výživné aj v tomto období boli odôvodňovali.

Súd návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného zamietol aj za obdobie od 28.05.2013 a naďalej, nakoľko vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. V uvedenom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ štúdium na strednej škole ukončil maturitnou skúškou dňa 27.05.2013 a naďalej v štúdiu na vysokej škole nepokračoval. Príprava na budúce povolanie tak u navrhovateľa po dátume 27.05.2013 ďalej nepredstavovala prekážku brániacu navrhovateľovi samostatne sa živiť. Zároveň ani iné okolnosti v konaní preukázané neboli. Súd bol preto toho názoru, že navrhovateľ ukončením štúdia na strednej škole maturitnou skúškou dňa 27.05.2013 nadobudol schopnosť samostatne sa živiť.

Pokiaľ otec tiež v rámci svojej obrany poukazoval na to, že navrhovateľ má úspory a tomuto kúpil bubny, mobilný telefón a zaplatil mu vodičský preukaz, je táto jeho obrana podľa názoru súdu z hľadiska existujúceho skutkového stavu bez relevancie. Keďže otec bol zamestnaný v období, za ktoré súd nárok navrhovateľa na zvýšenie výživného, vyhodnotil ako čiastočne dôvodný a výživné zvýšil na sumu 100 eur mesačne, má jeho povinnosť prispievať na výživu podľa názoru súdu prednosť pred tým, aby navrhovateľ ako osoba oprávnená z výživného uspokojoval svoje základné potreby z úspor, resp. z darov. Navrhovateľ mal v uvedenom období, po ktoré bol otec zamestnaný a navrhovateľ bol svojou výživou na neho odkázaný, právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca, ktorú si otec zvýšil svojim zamestnaním sa a za obdobie, za ktoré súd návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného zamietol, súd u otca prihliadal na to, že nebolo v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na výživu navrhovateľa zvýšeným výživným. Aj pokiaľ otec v rámci svojej obrany žiadal o predloženie vyúčtovania správy majetku navrhovateľa, súd k tejto jeho obrane iba uviedol, že právo žiadať o vyúčtovanie týkajúce sa správy jeho majetku patrí maloletému dieťaťu, nie jeho rodičovi. Zo všetkých uvedených dôvodov preto návrhy otca na vykonanie dokazovania ako nadbytočné zamietol.

Zameškané výživné za obdobie od 02.07.2012 do 27.05.2013 súd vyčíslil vo výške 1.084,11 eur, keďže v konaní nebolo preukázané, že za uvedené časové obdobie otec navrhovateľovi uhradil výživné aspoň v čiastočnej výške. Pokiaľ otec tvrdil, že navrhovateľovi výživné platil, bolo na ňom, aby toto svoje tvrdenie preukázal. V tomto smere otca zaťažovalo dôkazné bremeno, nie navrhovateľa, aby preukázal, v akej výške bolo výživné uhradené. Z tohto dôvodu preto súd zamietol aj návrh otca na výsluch navrhovateľa. Úhradu výživného za uvedené obdobie otec nepreukázal a zároveň úhrada výživného nevyplývala ani zo žiadneho z pripojených spisov a ani z rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 2To 49/2016-432 zo dňa 03.08.2016, na ktorý otec poukazoval a ktorý rozsudok si súd za týmto účelom i pripojil. Súd vyčíslil zameškané výživné za uvedené obdobie v plnej výške výživného, ktoré za uvedené obdobie navrhovateľovi priznal. Aj pokiaľ otec v konaní tvrdil, že pri porovnaní zákonného nároku na výživné a uhradeného výživného, by bolo preukázané, že výživné bolo preplatené, súd k tejto obrane otca iba uviedol, že otec za obdobie plnoletosti navrhovateľa v konaní nepredložil žiadny právne relevantný

dôkaz o úhradách výživného. Vo vzťahu k obdobiu, kedy bol navrhovateľ maloletý súd poukazuje na analogickú aplikáciu ust. § 78 Zákona o rodine, v zmysle ktorého sa spotrebované výživné na maloleté dieťa nevracia. Na túto obranu otca súd preto prihliadať nemohol. Uvedené zameškané výživné súd otcovi navrhovateľa s prihliadnutím k tomu, že otec je opätovne evidovaný nezamestnaný, povolil splácať v splátkach vo výške 30 eur mesačne pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich tak, aby nebolo ohrozené uspokojovanie základných životných potrieb otca.

Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“ tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky pri rozhodovaní o trovách konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu ako i otec.

3. Navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a otca zaviazal prispievať výživným za čas od 20.02.2011 do 30.06.2012 v sume 100 eur mesačne a za čas od 01.07.2012 do 30.11.2013 sumou 150 eur mesačne bez možnosti splácania do jedného mesiaca od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Mal za to, že otec mal a má dostatok finančných prostriedkov, z ktorých mu môže výživné vo výške 100 eur mesačne od 20.02.2011 vyplatiť. Hoci tvrdí, že žije v neľudských podmienkach, má dlhy a platil dobrovoľne výživné je to výmysel a nezmysel. Výživné dlhuje od 19.02.2007. Podľa navrhovateľa okresný súd riadne nezisťoval skutkový stav. V roku 2009 mal čistý príjem 4 mesiace po 1.145 eur mesačne, poberal podporu, odstupné, príspevok za opatrovanie. V roku 2010 poberal príspevok za opatrovanie, dávku v hmotnej núdzi, možno aj dôchodok. V roku 2011 poberal príspevok za opatrovanie (11x 169,08 eur), dávku v hmotnej núdzi (7x 42,29 eur, 5 x), v hmotnej núdzi, 5x 16,60 eur), vykonával práce na dohodu (120 eur) a možno aj dôchodok. Suma za práce na dohodu je interesantná nakoľko nepostačuje ani na cestovné, ktoré podľa tvrdenia otca predstavuje 200 eur. Od 03.07.2012, kedy dcéra B. skončila štúdium na vysokej škole v Prahe je konštatované v spise sp. zn. 8C/147/2005 o výživnom uzatvorenie pracovnej zmluvy na sumu 1.000 eur mesačne. Mal taktiež za to, že aj dôchodok otec poberal. V roku 2012 priemerný čistý mesačný zárobok je 759,20 eur mesačne, asi mu bola vyplatená dávka v hmotnej núdzi a nemá vedomosti, odkedy mu bol priznaný invalidný dôchodok. To, že ho nepreberal je jedna vec, ale ak ho nepreberal potom mu bol vyplatený so spiatočnou platnosťou a nemá vedomosti v akej sume. V roku 2013 mal otec čistý príjem 786,35 eur mesačne, dôchodok 330 eur a dávka v hmotnej núdzi 42,29 eur. Ďalej navrhovateľ uviedol, že otec žije v luxusne prerobenom rodinnom dome so solárnymi panelmi, zateplenom, zariadenom. Na súde je vedený súdny spor sp. zn. 7C/31/2006 o vyporiadanie BSM. Ani jedného znalca otec do domu nevypustil. Navrhovateľ mal za to, aby nikto nevidel, ako v skutočnosti žije. Otec vymenil niekoľko áut. Neplatil výživné na dcéru B. a na neho, hoci na to príjem mal. Nepravdivé je tvrdenie, že má dlhy, lebo to nevie preukázať. Nevie uviesť ani aké sú jeho náklady na domácnosť, na elektrinu. Považoval za zavádzajúce a nemorálne, aby si otec budoval majetok na úkor svojich detí. Ani tvrdenie, že otec mu šetril, nie je pravdivé. Kládol otázku ako mu otec peniaze dával keď sa spolu nestretávali. Otec dostal niekoľko tisíc eur odškodné od štátu za prietahy v konaniach a podľa neho aj v tomto konaní. Navrhovateľ ďalej uviedol, že má 24 rokov, nemá určené výživné a vyplatené od septembra 2009. Zamestnal sa až v decembri 2013, hoci bol evidovaný na úrade práce. Vhodnú prácu si zohnal sám a nebola mu cestou úradu práce daná žiadna ponuka na prácu.

4. Otec v odvolaní navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť, v ktorom by návrh na výživné zamietol nakoľko navrhovateľa vyživoval v dostatočnej výške a nie je preto zákonný dôvod na určenie výživného od dovŕšenia plnoletosti navrhovateľa alebo zrušiť a dal vec okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V prvom rade namietal postup súdu porušujúci zásadu rovnosti strán pred súdom a nezávislosť a nestrannosť súdu. Ďalej vytýkal súdu, že zistený skutkový stav neobstojí, nakoľko ho okresný súd nezisťoval pravdivý a úplne. Tvrdil, že preukázal, že matka navrhovateľa má zaplatené výživné 5.809 eur (č.l. 189 spisu). Výživné má zaplatené i preplatené, čo súd nesprávne posúdil. Keď začal pracovať dával navrhovateľovi od 50 - 100 eur mesačne, dokonca aj vtedy keď už pracoval. Vytýkal súdu, že nepredvolal navrhovateľa, ktorý by potvrdil, že mu dával peniaze. V bode 36 odôvodnenia rozsudku súd účelovo uvádza, že D. bol nezamestnaný pričom tento študoval na vysokej škole do mája 2014. Navrhovateľovi platil dobrovoľne výživné od 15.07.2008 vo výške 33,19 eur, zaplatil mu i vodičský preukaz a kúpil nový mobil, bubny. Nasporil mu dosť vysokú čiastku na stavebnom sporení. Navrhovateľ mal príjmy i počas štúdia. Ďalej uviedol, že matka navrhovateľa mu mala na syna D. platiť podľa rozsudku okresného súdu

sp. zn. 8C/59/2003 pričom mu od 04.03.2004 nevyplatila žiadnu sumu. O tomto sa nestarala, brala na neho rodinné prídavky a daňový bonus, ktoré si nechávala pre svoju potrebu.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa považoval ním uvádzané skutočnosti za nepravdivé.

6. Navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu v reakcii na vyjadrenie otca (replike) uviedol, že jeho vyjadrenie je plné nezmyslov, klamstiev, splietanie niekoľkých sporov spolu. Ak má doklady, ktoré preukazujú niektoré skutočnosti čo píše a viažu sa k tomuto sporu, tak by nemal byť problém ich doložiť.

7. Otec v duplike mal za to, že navrhovateľ sa k ničomu konkrétne nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.) oprávnenými subjektmi - účastníkmi, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p., 7 C. m. p.) a včas (§ 362 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolatelia použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C. s. p.) v spojení s § 62 ods. 1 C. m. p., preskúmal napadnuté rozhodnutie v napadnutom rozsahu (§ 65 C. m. p.) bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 C. m. p.), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C. m. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) napadnutý rozsudok vo výrokoch I., III., IV. a V. zrušil (§ 389 ods. 1 písm. c/ C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 C. s. p.), vo výroku II., ktorým vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol v časti o zvýšení výživného za obdobie od 28.05.2013 do 30.11.2013, rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konania, vo výroku II., ktorým vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol v časti o zvýšení výživného za obdobie od 01.12.2013 do 31.12.2013, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý lebo nebol napadnutý odvolaním.

9. Otec v odvolaní v prvom rade namietal postup súdu majúci porušovať zásadu rovnosti strán pred súdom a nezávislosti a nestrannosti súdu. Uvedené malo spočívať v tom, že len čo súd vyslovil predbežný právny názor na pojednávaní dňa 13.12.2016, že počas doby čo bol v hmotnej núdzi mu výživné zvýšiť nemôže, zástupkyňa navrhovateľa žiadala o zvýšenie výživného na 150 eur mesačne bez žiadneho zdôvodnenia, pričom sudkyňa ju na to vyzvala, aby návrh napísala písomne; na pojednávaní dňa 16.12.2016 sudkyňa vyzvala zástupkyňu navrhovateľa na doplnenie návrhu z čl. 247 spisu, následne bolo pojednávanie prerušené a po sudkyňou vyhotovených kópiách návrhov mu tieto boli odovzdané s tým, aby sa k týmto vyjadril. Odvolací súd poukazuje na to, že zmena žaloby, ktorou je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo (§ 140 ods. 1 C. s. p.) je dispozičný procesný úkon strany. Z obsahu spisu je nepochybné, že splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní predniesla zmenu návrhu, ktorým žiadala otca zaviazat' prispievať výživným v sume 150 eur mesačne za obdobie kedy bol tento zamestnaný (čl. 293 spisu) a ktorý následne upresnila v tom, že ide o obdobie od 01.07.2012 do 31.12.2013 (čl. 267 p.v. spisu). Procesné úkony môžu mať formu podania (§ 123 a nasl. C. s. p.) alebo môžu byť urobené ako prednes strany na pojednávaní (§ 181 C. s. p.). Zákon však výslovne predpokladá (§ 142 ods. 1 C. s. p.), že strana môže zmenu navrhnúť aj na pojednávaní, t.j. formou ústneho prednesu. Vtedy bude zmena žaloby súčasťou zápisnice (§ 99 C. s. p.), ak sa robí, alebo zvukového záznamu (§ 98 C. s. p.). Vzhľadom na uvedené vo vyššie uvedenom postupe, keď súd požadoval aj písomné podanie zmeny návrhu zrejme s poukazom na ust. § 125 ods. 1 C. s. p. o urobení podania písomne v listinnej podobe, odvolací súd nevidel pochybenie.

10. V preskúmvanej veci sa navrhovateľ voči otcovi domáhal určenia výživného na plnoletú osobu v sume 100 eur mesačne od 20.02.2011 a po pripustenej zmene návrhu aj sumy 150 eur mesačne od 01.07.2012 do 31.12.2013.

11. Okresný súd napadnutým rozsudkom zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 49,79 eur na sumu 100 eur mesačne od 02.07.2012 do 27.05.2013 a vo zvyšku t.j. od 20.02.2011 do 01.07.2012 a od 27.06.2013 do 31.12.2013 návrh navrhovateľka zamietol.

12. Právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Pre rozhodnutie

o zmene výživného nie je rozhodujúci čas, ktorý uplynul od posledného rozhodnutia, ale to, či v tomto období došlo k zmene pomerov na strane či už výživou oprávnenej alebo povinnej osoby, ktorá odôvodňuje zmenu výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných pomerov, ktoré nastali s pomermi, z ktorých súd vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti. Pre určenie výšky výživného sú následne rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov.

13. Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu v tom, že s prihliadnutím na ust. § 77 Zákona o rodine možno výživné na plnoletú osobu priznať najskôr od začatia súdneho konania, t.j. od 20.02.2011. Bolo preto dôvodné návrh navrhovateľa za obdobie od 20.02.2011 do 27.02.2011 zamietnuť.

14. Navrhovateľ v odvolaní vytýkal súdu nezistenie riadneho skutkového stavu v r. 2010 - 2013 (otec v r. 2010 poberal príspevok za opatrovanie, dávku v hmotnej núdzi, možno aj dôchodok, v r. 2011 príspevok za opatrovanie, dávku v hmotnej núdzi, vykonával práce na dohodu a možno poberal aj dôchodok, v r. 2012 mal priemerný čistý mesačný zárobok 759,20 eur, asi dávku v hmotnej núdzi, asi invalidný dôchodok, v r. 2013 mal priemerný čistý mesačný príjem 786,35 eur, invalidný dôchodok, dávku v hmotnej núdzi). Otec v odvolaní poukazoval na to, že syn D. nebol nezamestnaný ale do mája 2014 študoval na vysokej škole.

15. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že otec za uvedené obdobie t.j. od 28.02.2011 do 02.07.2012 bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Poberal dávky v hmotnej núdzi (od 8/2010 do 12/2010 - 42,29 eur, od 1/2011 do 7/2011 - 42,29 eur, od 8/2011 do 12/2011 - 16,10 eur mesačne), ktoré mu bola za celé obdobie poukázané len v mesiaci 10/2013. Poberal len príspevok za opatrovanie 01.12.2009. Ďalej vyplýva, že od 08.12.2011 do 31.05.2012 pracoval na dohodu o vykonaní práce u zamestnávateľa FCP-SK, s.r.o. s mesačným príjmom 120 eur mesačne. Poberal od 12.01.2012 invalidný dôchodok zo Slovenska i ČR spolu v sume 313,20 eur. Pokiaľ potom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného od 28.02.2011 do 01.07.2012 uzavrel to tak, že u otca sa v období od podania návrhu do 02.07.2012 pomery oproti poslednému rozhodnutiu o výživnom nezmenili a nebolo v schopnostiach otca prispievať na výživu navrhovateľa vyšším výživným majúc zistené, že otec bol nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 02.07.2012 a v období od 01.08.2010 do 31.12.2011 bol osobou v hmotnej núdzi. Podľa odvolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia nevplýva dokedy poberal otec príspevok za opatrovanie, v akých sumách za toto obdobie, prípadne v akej sume celkovo. V súvislosti s poberaním invalidného dôchodku mal okresný súd zistené, že otec tento pobere od 12.01.2012 zo Slovenska i Českej republiky spolu v sume 313,20 eur. Odvolací súd dopytom na Sociálnu poisťovňu v Bratislave zistil, že otec je poberateľom invalidného dôchodku od 12.01.2012 v sume 12 eur mesačne (za rozhodné obdobie bola suma zvýšená od 01.01.2013 na sumu 12,60 eur mesačne, od 01.01.2014 na sumu 13 eur mesačne) a tiež poberateľom invalidného dôchodku z dôchodkového poistenia Českej republiky od 12.01.2012 v sume 7.690 Kč. Nie je však zrejmé, kedy bol otcovi dôchodok zo Slovenska prvýkrát vyplatený a v akej celkovej sume. Taktiež rozhodnutím z ktorého dňa mu bol priznaný dôchodok z Českej republiky a taktiež kedy mu bol vyplatený prvýkrát a v akej celkovej sume. Uvedené je rozhodujúce pre posúdenie či otec v posudzovanom období mal príjem aj z invalidného dôchodku. Okrem toho odvolaciemu súdu so záveru okresného súdu (v bode 39) nie je zrejmé aké príjmy otca súd zohľadnil a následne nevykonal porovnanie s pomermi v čase posledného rozhodnutia o výživnom a to rozsudkom č. k. 5P/247/2010-46 zo dňa 29.11.2010.

16. Za obdobie od 02.07.2012 do 27.05.2013 súd zvýšil výživné na navrhovateľa na sumu 100 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že táto zvýšená suma je v jeho schopnostiach a možnostiach keďže bol v uvedenom období zamestnaný s pravidelným príjmom vo výške viac ako 750 eur mesačne v čistom a v spoločnej domácnosti v uvedenom období s ním žila okrem syna D. aj jeho matka, ktorá mala tiež povinnosť podieľať sa na úhrade nákladov spojených s chodom domácnosti. Mal za to, že syn D. bol nezamestnaný a preto neprihliadol na to, že žil s otcom v spoločnej domácnosti.

17. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu vyplýva, že v tomto období t.j. od 02.07.2012 (správne by malo byť podľa oznámenia zamestnávateľa otca od 03.07.2012 t.j. odo dňa uzavretia pracovnej zmluvy /č.l. 79 spisu/) do 27.05.2013 vychádzal len z toho, že otec mal pracovný príjem. Nebolo však zistené či otec nebol už poberateľom invalidného dôchodku zo Slovenska i ČR. Ohľadom syna D. nie je však odvolaciemu súdu zrejmé z čoho okresný súd vychádzal pokiaľ konštatoval, že tento je nezamestnaný.

Odvolačný súd si totiž vyžiadal od Okresného súdu v Čadci spis sp. zn. 6C/150/2014. Z tohto mal zistené, že rozsudkom č. k. 6C/150/2014-14 zo dňa 05.03.2015 vyživovacia povinnosť matky k D. L. bola zrušená s účinnosťou od 01.07.2014 nakoľko ukončil štúdium na vysokej škole. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.12.2015. Znamenalo by to, že aj ubudnutie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k otcovi. Okresný súd v konaní nemal zisťované či sa vedie takéto konanie a preto sa ani s predmetným spisom nemohol oboznámiť. Odvolačný súd z obsahu spisu okresného súdu nemal ustálené trvanie vyživovacej povinnosti otca k dcére B. L., nar. XX.XX.XXXX. Opäť odvolačný súd zistil, že sa u Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 8C/147/2015 sa vedie konanie medzi B. L. a otcom o určenie výživného. Vo veci bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 8C/147/2005-467 zo dňa 06.03.2014, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/334/2016-566 zo dňa 26.07.2017 zrušený a vec mu vrátená na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva uloženie povinnosti okresnému súdu jednoznačne vymedziť dokedy sa B. L. štúdiom na vysokej škole pripravovala na budúce povolenia a či štúdium riadne ukončila. Zároveň je nutné vyhodnotiť, či dôvod predĺženia štúdia - oproti predpokladanému a pôvodne určenému ukončeniu v letnom semestri akademického roku 2010/2011 je možné „pričítať“ otcovi. Inými slovami, či prípadná dlhšia príprava na budúce povolanie, ako je štandardné trvanie vysokoškolského štúdia (samozrejme, ak bolo zavŕšené jeho ukončením), bola/je opodstatnená. Okresný súd tiež nemal zisťované či sa vedie takéto konanie a preto sa ani s predmetným spisom neoboznámil. Vzhľadom na uvedené nebolo ku dňu rozhodnutia okresného súdu posudzované, či v rozhodnom období trvala táto vyživovacia povinnosť alebo skončila a ktorým dňom, pričom záver ohľadom tejto skutočnosti má vplyv na rozhodovanie o tejto veci.

18. Odvolačný súd vo vzťahu k zániku vyživovacej povinnosti poukazuje na to, že zánik vyživovacej povinnosti sa spája s nadobudnutím schopností dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa sa samostatne živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné, životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutiu schopnosti samostatne sa živiť. Vzhľadom na uvedené odvolačný súd považoval za vecne správny záver okresného súdu, že ukončením štúdia na strednej škole vykonaním maturitnej skúšky navrhovateľ získal schopnosť samostatne sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), ktorá okolnosť je zásadná pre vyživovaciu povinnosť rodičov k nemu. Návrh navrhovateľa o zvýšenie výživného môže mať preto opodstatnenie len do 27.05.2013.

19. Pokiaľ ide o odvolanie otca poukazujúceho na to, že výživné má zaplatené i preplatené aj odvolačný súd mal za to, že za doterajšieho skutkového stavu nebolo preukázané, že za uvedené časové obdobie otec navrhovateľovi uhradil výživné aspoň v čiastočnej výške, pričom bolo na ňom, aby toto svoje tvrdenie preukázal. Tvrdenie o zaplatení výživného v sume 5.809 eur s poukazom na čl. 189 spisu nepovažoval za opodstatnené. Oznámenie bývalého zamestnávateľa otca sa týkalo vykonávania zrážok z jeho mzdy na základe exekučného príkazu v prospech navrhovateľa v inom ako v spornom období v tejto veci. Na otcom tvrdené nároky vo vzťahu k matke navrhovateľa a jej povinnosti ohľadom syna D. nepovažoval pre posudzovanie danej veci za rozhodujúce. S ďalšími námietkami, s ktorými sa vysporiadal už okresný súd sa odvolačný súd stotožnil.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nepovažoval odvolačný súd dokazovanie vykonané okresným súdom za dostatočné k rozhodnutiu o návrhu navrhovateľa, pričom dokazovanie odvolacím súdom nie je účelné vykonať. Rozsudok okresného súdu preto vo výrokoch I., III., IV. a V. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku II, ktorým vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol v časti o zvýšení výživného za obdobie od 28.05.2013 do 30.11.2013 zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie a v časti o zvýšení výživného za obdobie od 01.12.2013 do 31.12.2013 zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý lebo navrhovateľ odvolaním žiadal rozhodnúť o výživnom len do 30.11.2013.

21. V ďalšom konaní okresný súd doplní dokazovanie oboznámením sa s obsahom už pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 6C/150/2014. Taktiež aj s obsahom spisu sp. zn. 8C/147/2015. Z tohto zistí aj skutočnosti ohľadom výšky a doby trvania poberania príspevku za opatrovanie vyplácaného otcom. Urobí dopyt na Sociálnu poisťovňu ohľadom invalidného dôchodku otca poberaného zo Slovenska i ČR s poukazom na vyššie chýbajúce skutočnosti ohľadom vyplácania dôchodku (bod 16 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Bude sa zaoberať najmä obdobím trvania vyživovacej povinnosti otca k dcére B. L.. Podľa odvolacieho súdu na skutočnosť, že otec dostal od štátu náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v súdnom konaní (č.l. 302 spisu) prihliadne pri prípadnom určovaní zameškaného výživného pokiaľ ide o splatnosť. Zistené skutočnosti okresný súd následne vyhodnotí a vec právne

posúdi. Svoje rozhodnutie odôvodní podľa kritérií uvedených v ust. § 220 C. s. p. V novom rozhodnutí zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).